

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖLÇME DEĞERLENDİRME YÖNETMELİĞİ YAZILI VE UYGULAMALI SINAVLARA YÖNELİK SIKÇA SORULAN SORULAR

• Hangi sınıf ve derslerden ortak yazılı sınav yapılacak?

Ortak yazılı sınavların;

- ✓ Bakanlık tarafından ülke geneli,
- ✓ İl, ilçe geneli,
- ✓ Okul geneli

olmak üzere 3 farklı uygulaması var.

1. Bu kapsamda öncelikle Bakanlık hangi sınıf düzeyinde hangi derslerden ortak sınav yapılacağını kamuoyuna duyuracaktır.

2023–2024 öğretim yılında:

- ✓ 6. sınıfların Türkçe ve matematik derslerinin 1. dönem 2. yazılıları ile 2. dönem 1. yazılıları
- ✓ 9. sınıfların Türk dili ve edebiyatı ve matematik derslerinin 1. dönem 2. yazılıları ile 2. dönem 1. yazılıları ortak yapılacaktır.

2. Bu öğretim yılı için Bakanlıkça belirlenen sınavlar dışında il veya ilçe geneli yapılacak ortak yazılı sınavlarda yapılabilir. Bunların hangi ders ve sınıf düzeyinde olacağı millî eğitim müdürlüklerince okullara duyurulacaktır.

Yukarıda belirtilen iki madde dışında kalan ve birden fazla şubede okutulan derslerin sınavları ortak yazılı sınav olarak yapılacaktır.

• Ortak yazılı sınavlarda sorular nasıl olacak?

Bu öğretim yılına mahsus olmak üzere Bakanlık, il ve ilçe geneli yapılacak ortak yazılı sınavlarda çoktan seçmeli sorular kullanılacaktır. Gerekli alt yapı hazırlandıktan sonra bu sınavlarda da açık uçlu sorular kullanılabilir.

Bunun dışında kalan tüm ortak yazılı sınavlar ile diğer tüm yazılı sınavların soruları açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacaktır.

• Ortak yazılı sınav uygulaması nasıl yapılacak?

Bakanlık tarafından yapılacak ortak yazılı sınavların soruları Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğünce hazırlanarak okullara gönderilecektir. Sınav uygulaması okulda görevli öğretmenlerce yapılacaktır. Sınavın değerlendirilmesi ise okul veya ölçme değerlendirme merkezi müdürlüklerince yapılacaktır.

• Ortak yazılı sınavların okul öğretmenleri tarafından yapılması sınavın güvenilirliğini olumsuz etkiler mi?

Ülke ve il geneli ortak yazılı sınav uygulamasının okullarda öğretmenler tarafından uygulanan sınavlardan tek farkı soru ve cevap anahtarlarının merkezden hazırlanacak olmasıdır. Nasıl ki okulda öğretmenlerimiz kendi yaptıkları sınavın güvenliğini sağlıyorsa bu sınavlarda kendi sınavları olduğundan aynı hassasiyeti göstereceklerdir.

• Ortak yazılı sınavların soru ve cevap anahtarlarını kim hazırlayacak?

- ✓ Bakanlık (ülke geneli ortak yazılı sınavlar)
- ✓ Ölçme Değerlendirme Merkezi Müdürlüğü (il geneli ortak yazılı sınavlar)
- ✓ İlçe sınıf/alan zümreleri (ilçe geneli ortak yazılı sınavlar)
- ✓ Eğitim kurumu sınıf/alan zümreleri (okul geneli ortak yazılı sınavlar)

- **Ortak yazılı sınav soruları hangi kaynaktan hazırlanacaktır?**

Ortak yazılı sınav soruları ders kitapları ve kazanımlara göre hazırlanacaktır.

- **Ortak yazılı sınavlar için öğrencilerin özel bir hazırlık yapması gerekir mi?**

Hayır, ortak yazılı sınavların okullardaki ders öğretmenlerince yapılan sınavlardan farkı yoktur. Soruların kapsamı ve zorluk derecesi okulda yapılan sınavlarla aynı olacaktır. Bunun için özel bir hazırlığa gerek yoktur. Öğrencilerin derslere düzenli devam etmeleri, ders kitaplarında yer alan etkinlik ve sorulara dikkatli bakmaları sınav başarısı için yeterli olacaktır.

- **Ülke, il ve ilçe geneli yapılacak ortak yazılı sınavlar notla değerlendirilecek mi?**

Evet, okulda yapılan tüm sınavlar gibi bu sınavlar da notla değerlendirilecektir. Sınavların ağırlığı diğer sınavlarla aynı olacaktır.

- **Ülke, il ve ilçe geneli yapılacak ortak yazılı sınavlarda öğrenci ya da okul sıralaması olacak mı?**

Hayır, hiçbir şekilde öğrenci ya da okul sıralaması yapılmayacaktır. Öğrenci toplu listeleri yayımlanmayacak; okul, sınıf ve şube karşılaştırması yapılmayacaktır.

- **Konu soru dağılım tablosu nedir?**

Sınavların kapsam geçerliğinin artırılması ve öğrencilerin sınavlara daha bilinçli hazırlanması için her sınavda hangi konu/kazanımdan kaç soru sorulacağına önceden öğrencilere duyurulmasına yönelik hazırlanan tablodur.

- **Konu soru dağılım tablosu hazırlamak zorunlu mu?**

Evet, öğretim yılı başında sınavlarda hangi konu/kazanımdan kaç soru sorulacağına ilgililer tarafından hazırlanması ve öğrencilere duyurulması gerekmektedir.

- **Ortak yazılı sınavların yapılacağı tarihlerde okullarda başka sınavlar yapılabilecek mi?**

Ülke, il ve ilçe geneli ortak yazılı sınavların yapılacağı tarihlerde başka sınav yapılmayacaktır.

- **Ortak yazılı sınavların yapılacağı tarihlerde okullar tatil edilecek mi?**

Hayır, ortak yazılı sınavların yapılacağı gün ve saatlerde eğitim öğretime devam edilecektir.

- **Sınavlar sonrasında ders öğretmenlerince sınav analizi yapılacak mı?**

Evet, her sınav sonrasında sınav analizi yapılarak öğrenci, sınıf ve okul genelinde ortak öğrenme eksikliği veya öğrenme eksikliği ve yanlış öğrenme varsa bunların telafî edilmesi amacıyla öğrencilere geri bildirim verilecektir.

- **Ortak yazılı sınavların değerlendirmesi nasıl yapılacak? Burada kopya ve diğer olumsuz uygulamaların önüne nasıl geçilecek?**

Sınavın uygulama aşaması ders öğretmeni tarafından yapılacak. Öğretmen yaptığı sınavlarda kopya çektirmedeği gibi ortak yazılı sınavlarda da aynı şekilde sınavın güvenliğini kendisi sağlayacaktır. Yanlış cevap doğru cevabın puanını etkilemeyecek. Değerlendirme eğitim kurumu sınıf/alan zümreleri, ölçme değerlendirme merkezi müdürlükleri tarafından yapılacaktır.

- **Ortak yazılı sınavların notları nasıl açıklanacak?**

Öğrenci, 100 üzerinden aldığı puanı daha önceden olduğu gibi e-Okul sistemi üzerinden görecektir.

• **Ülke, il ve ilçe geneli ortak yazılı sınavlarda tüm lise türlerine aynı soru mu sorulacak?**

Sorular kazanımın gerektirdiği özelliğe göre hazırlanacaktır. Burada amaç kazanımın doğru ölçülmesidir. Okul türlerinde aynı konu ve kazanımın olması durumunda aynı sorular sorulacaktır. Kazanımın değişmesi durumunda sadece ilgili kazanımlar için farklı sorular sorulacaktır.

• **Ülke, il ve ilçe geneli ortak yazılı sınav ikili eğitim yapılan okullarda aynı saatte mi yapılacaktır?**

Hayır, sınav öğrencinin kendi okul saatinde yapılacaktır. İkili eğitim yapılan okullar için aynı güçlük düzeyinde farklı sorular sorulacaktır.

• **Ülke, il ve ilçe geneli yapılan ortak yazılı sınavların zorluk derecesi nasıl olacaktır?**

Ortak yazılı sınavların öğretmenler tarafından uygulanan sınavlardan tek farkı soru ve cevap anahtarlarının merkezden hazırlanacak olmasıdır. Bu bağlamda zorluk derecesi öğretmenler tarafından yapılan sınavlar gibi olacaktır.

• **Deprem bölgesi için farklı bir uygulama yapılacaktır mı?**

Evet, deprem bölgesinde gerçekleştirilecek ortak yazılı sınavların içeriği kazanımları işleme takvimlerine göre hazırlanacaktır.

• **Ortak yazılı sınavlara katılmayan öğrenciler için mazeret sınavı yapılacaktır mı?**

Evet, mazereti nedeniyle bu sınavlara katılmayan öğrencilere mazeret sınavları yapılacaktır.

• **Ortak yazılı sınavların ayrıntıları için kılavuz hazırlanacaktır mı?**

Evet, ortak yazılı sınavlara ilişkin süreçlerin yer aldığı kılavuz yayımlanacaktır. Ülke geneli ortak yazılı sınav kılavuzu Bakanlık tarafından, il ve ilçe geneli ortak yazılı sınav kılavuzu ise millî eğitim müdürlükleri tarafından hazırlanacaktır.

• **Ülke genelinde sınav haftası uygulamasına mı geçildi?**

Evet, tüm öğretim kademelerinde yazılı sınavlar Yönetmelikte belirlenen tarihlerde yapılacaktır.

• **Derslerden her dönem kaç sınav yapılacaktır?**

Derslerden bir dönemde iki sınav yapılacaktır. Ancak il sınıf/alan zümrelerince dönem başında gerekçesiyle birlikte karar alınması durumunda haftalık ders saat sayısı altı ve üzeri olan derslerde üçüncü bir sınav da yapılabilecektir. Üçüncü sınavın yapılıp yapılmayacağı, yapılacaksa ne zaman yapılacağı il sınıf/alan zümrelerince belirlenecektir.

• **Türkçe, Türk dili ve edebiyatı ve yabancı dil derslerinin sınavları nasıl yapılacaktır?**

Türkçe, Türk dili ve edebiyatı ve yabancı dil derslerinin sınavları yazılı ve uygulamalı olmak üzere iki aşamada yapılacaktır. Bu derslerin önce yazılı sınavları sonra her öğrenci için yeteri zaman ayrılacak şekilde ders öğretmeni tarafından dinleme ve konuşma becerilerini ölçecek şekilde uygulama sınavları yapılacaktır.

• **Türkçe, Türk dili ve edebiyatı ve yabancı dil derslerinin sınavları nasıl puanlanacaktır?**

Uygulamalı sınavlar dinleme ve konuşma becerilerini ölçecek şekilde yapılacaktır. Dinleme ve konuşma becerilerini ölçen sınavlar ayrı ayrı puanlanacaktır. Böylelikle;

- ✓ Türkçe ve yabancı dil derslerinin sınav puanları; yazılı sınavın %50'si, dinleme ve konuşma becerilerini ölçen uygulama sınavlarının ortalamasının %50'si alınarak hesaplama yapılacaktır.
- ✓ Türk dili ve edebiyatı dersinin sınav puanları; yazılı sınavın %70'i, dinleme ve konuşma becerilerini ölçen uygulama sınavlarının ortalamasının %30'u alınarak hesaplanacaktır.

- **Kısa süreli sınavlar nedir?**

Öğretmenler tarafından öğrenciye anında geri bildirim vermek amacıyla ünite/tema ve/veya konu sonlarında ya da kritik kazanımları ölçmek için yapılan sınavlardır. Kısa süreli sınavlar notla değerlendirilmeyecektir. Kısa süreli sınavlarda farklı soru türleri kullanılabilir.

- **Kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim ve öğretimlerine devam eden öğrencilerin sınavları nasıl yapılacaktır?**

Kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim ve öğretimlerine devam eden öğrencilere yönelik ölçme ve değerlendirmede Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP) esas alınacaktır. Bu öğrencilerin ortak yazılı sınavlara katılımıyla ilgili süreçlerden okul müdürlükleri sorumlu olacaktır.

- **İlkokullarda sınav yapılacaktır mı? Çoktan seçmeli soruların yer aldığı test sınavları yapılabilecek mi?**

İlkokullarda; kısa süreli, hazırbulunuşluk, deneme ve tarama sınavları da dâhil hiçbir ad altında sınav yapılamayacaktır. Süreç odaklı değerlendirmeye yönelik hazırlanan ölçme araçlarında çoktan seçmeli sorular kullanılmayacaktır.

- **İlkokul 4. sınıflarda yazılı sınavlar kaldırıldı mı?**

Evet, ilkokul 4. sınıflar dâhil ilkokullarda yazılı sınav saati uygulaması yapılmayacaktır.

- **İlkokullarda not verme nasıl yapılacaktır?**

İlkokullarda sınıf içi ölçme, biçimlendirici değerlendirmeye göre yapılacaktır. Öğrencilerin akademik ve sosyal gelişiminin takibi ders öğretmenlerince sürekli yapılacaktır. Ölçme araçları ders etkinliklerinin bir parçası olarak kullanılacaktır ve öğrenciye anında geri bildirim verilecektir. Dördüncü sınıf öğrencilerin akademik gelişimleri biçimlendirici değerlendirmeye olanak sağlayacak ölçme araçları ile yapılacaktır ve her dönem sonunda öğrenci gelişim düzeyi bu araçlara verilen puanlarla belirlenecektir. Puan karşılıkları;

85 – 100 çok iyi,

70 – 84,99 iyi,

50 – 69,99 yeterli,

0 – 49,99 geliştirilmeli

olacaktır şekilde karnede “çok iyi”, “iyi”, “yeterli” ve “geliştirilmeli” şeklinde gösterilecektir.

- **İlkokullarda derse giren alan öğretmenleri nasıl ölçme değerlendirme yapacaktır?**

İlkokullarda derse giren alan öğretmenleri, sınıf öğretmenleri gibi biçimlendirici değerlendirmeye olanak verecek şekilde öğrenci gelişim dosyası oluşturularak ölçme değerlendirme yapacaktır.

- **İlkokullarda öğrencilerin Türkçenin doğru ve güzel kullanımını geliştirmek amacıyla nasıl bir ölçme yapılacaktır.**

İlkokullarda yazılı sınav saati uygulaması olmadığı için Türkçe dinleme, konuşma ve yazma becerileri için ayrıca uygulama sınavı yapılmayacaktır. Türkçe yazma becerisinin geliştirilmesi için sınıf içi etkinlikler hazırlanacaktır, ölçme ve değerlendirme bu etkinliklere göre yapılacaktır. Benzer uygulamalar dinleme ve konuşma becerisinin geliştirilmesi için de

yapılacaktır. Burada asıl amaç öğrencinin gelişimini takip ederek durum değerlendirilmesinin yapılmasıdır.

- **Anında geri bildirim nedir?**

Okullardaki ölçmenin en temel amacı öğrenciye geri bildirim vermektir. Tüm mevzuat çalışmasının amacı bunu sağlamaktır. Öğretmenin, öğrencideki gelişimin ortaya konulması ve varsa eksik/yanlış öğrenmelerin anında giderilmesi çerçevesinde öğrencilerin ölçme araçlarına veya öğrenme etkinliklerine verdikleri cevaba anında geri bildirimde bulunmasıdır.

- **Durum değerlendirilmesi nedir? Nasıl yapılır?**

Süreç odaklı değerlendirme yaklaşımıyla öğretim sürecinde neler yapıldığı, öğrencideki gelişimin ne düzeyde olduğunu ifade etmektir. Öğrencinin sürecin başında bulunduğu nokta ile sürecin sonunda geldiği gelişim seviyesinin ortaya konması sağlanır. Öğrencinin gelişimi periyodik olarak izlenir ve öğrenci/veliye geri bildirim verilir.

- **Açık uçlu soru tam olarak nedir?**

Açık uçlu soru öğrenciye cevap ile ilgili hiçbir seçeneğin sunulmadan öğrencinin kendi cevabını kendi cümleleri ile oluşturduğu sorular olarak tanımlanabilir.

- **Yeni nesil mantık muhakeme sorusu anlayışı değişecek mi?**

Hayır, tam tersine mantık muhakeme becerileri açık uçlu sorular ile daha kolay yoklanır hâle gelecektir.

- **Ortak yazılı sınavlarda açık uçlu soru kullanılması öğrencilerin test sınavlarına hazırlanmalarına engel olur mu?**

Tam aksine açık uçlu sorulara cevap verme öğrencinin üst düzey düşünme becerilerini artıracak ve düşündüklerini bir bilgi etrafında toplayıp yazılı olarak dile getirme davranışını geliştirecektir. Bu becerisi gelişen öğrenciler test sınavlarında daha başarılı olacaktır.

Çoktan seçmeli sorular ağırlıklı olarak öğrencinin hatırlama, kavrama ve uygulama düzeyini ölçmektedir. Sürekli test sorusu çözen öğrenciye farklı tarzda soru sorulduğunda öğrenci cevap vermekte zorlanabilmektedir. Açık uçlu soru ise daha çok üst düzey düşünme becerisini ölçmektedir ve bu tarz sorulara cevap verebilen öğrenciler farklı tarzda gelen her türlü soruya cevap verebilecektir. O yüzden sınavlara hazırlanan öğrencilere en büyük tavsiye anlama, düşünme ve yazma becerilerini geliştirecek etkinlikler yapmalarıdır.

- **Sınavların çoktan seçmeli sorulardan açık uçlu sorulara geçiş süreci nasıl olacak?**

Okullarda 5. sınıftan 12. sınıfa kadar öğretmenler tarafından yapılacak sınavlar açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacaktır. Ülke, il ve ilçe geneli ortak sınavlar çoktan seçmeli sorulardan oluşabileceği gibi bu sınavlarda açık uçlu sorulara da yer verilebilecektir.

- **5. sınıflarda ortak yazılı sınav yapılacak mı?**

5. sınıflarda ülke ve i/ilçe geneli ortak sınav yapılmayacaktır. Bunun dışında tüm hususlar bu sınıf için de geçerli olacaktır.